

Briselē, 24.7.2020.
SWD(2020) 143 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,
ar ko attiecībā uz konkrētu trešo valstu valūtu etalonu atbrīvojumu un konkrētu
pārtraucamu
etalonu aizstājējetalonu izraudzīšanu groza Regulu (ES) 2016/1011

{COM(2020) 337 final} - {SEC(2020) 284 final} - {SWD(2020) 142 final}

Kopsavilkums (maks. divas lappuses)
Ietekmes novērtējums par ES Etalonu regulas (ER) reformu
A. Rīcības nepieciešamība
Problēmas būtība un nozīme ES mērogā
Pirmkārt, ietekmes novērtējumā (IN) tiek izvērtēts, kādas sekas radīsies, ja ER nebūs paredzētas regulatīvās pilnvaras, lai nodrošinātu vienmērīgu pāreju no kritiski svarīga etalona (šajā gadījumā — Londonas starpbanku tirgus likmes jeb <i>LIBOR</i>, kas, kā paredzams, tiks pārtraukta līdz 2021. gada beigām). Tiek lēsts, ka to vēsturisko līgumu vērtība, kuros būs atsauce uz USD <i>LIBOR</i> tās izbeigšanas datumā, visā pasaulē būs 8–12 triljoni USD (liela to daļa būs iekļauta banku bilancēs visās dalībvalstīs). Ja nebūs izraudzīta pēctecīga likme, pastāv liels minēto līgumu mērķu sabrukuma risks. Otrkārt, IN ir novērtētas ER radītās sekas attiecībā uz Eiropas tirgus dalībniekiem, kas izmanto ārvalstu valūtas tagadnes kursus, lai pasargātu sevi no (nodrošinātos pret) valūtas kursu izmaiņām. Ņemot vērā, ka ir sagaidāms, ka daudzi tagadnes kursi neatbildīs ER prasībām, lai tos varētu izmantot ES, Eiropas bankas vairs nepiedāvās ar tiem saistītus riska ierobežošanas līgumus Eiropas eksportētājiem un ieguldītājiem.
Sasniedzamie mērķi
Iniciatīvas mērķis ir ieviest: i) jaunas likumiskas ER pilnvaras, lai etalonu regulatori varētu apstiprināt ierobežota termiņa aizstājējlikmi kritiski svarīgam etalonam, kas tiek izbeigts, piemēram, <i>LIBOR</i>, izmantošanai esošajos līgumos; ii) mērķorientētu atbrīvojumu no ER attiecībā uz konkrētiem valūtas tagadnes kursiem.
ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība (subsidiaritāte)
Bankām visās ES dalībvalstīs to bilancēs ir ietverti līgumi, kuros ir atsauces uz kritiski svarīgiem etaloniem. Lai rīkotos dalībvalstu līmenī, valstu likumdevējiem būtu jāvienojas par vienotu un kopēju aizstājējlikmi. Rīcība dalībvalstu līmenī nebūtu pietiekama, lai nodrošinātu ārvalstu valūtu tagadnes kursu nepārtrauktu izmantošanu, jo uz šādiem kursiem jau attiecas ES līmenī pieņemts regulējums (ER).
B. Risinājumi
Risinājumu varianti izvirzīto mērķu sasniegšanai Vēlamais risinājums (ja ir) Iemesli (ja nav)
Vēlamais risinājums attiecībā uz kritiski svarīgiem etaloniem ir pilnvarot izzūdošās likmes administratoru publicēt ierobežota termiņa aizstājējlikmi attiecībā uz visām atsaucēm līgumos, kuru termiņš beidzas pēc etalona pārtraukšanas datuma. Otrs risinājums būtu atstāt pēctecīgas likmes izstrādi tirgus ziņā un paredzēt vienkāršotu šādas likmes apstiprināšanu. Trešais risinājums būtu uz ierobežotu laiku atcelt prasību, ka jebkurai privāti izraudzītai pēctecīgai likmei ir jāatbilst ER. Ceturtais risinājums būtu noteikt pastāvīgu pēctecības likmi, ko izmantotu gan esošajiem, gan jaunajiem līgumiem. Vēlamais risinājums, kurš sniegtu iespēju pastāvīgi izmantot valūtas tagadnes kursus, ir atbrīvot konkrētas Komisijas izraudzītas publiskās politikas likmes no ER darbības jomas. Vēl viens risinājums ir piešķirt Komisijai pilnvaras izraudzīt “kritiski svarīgas” trešo valstu likmes (kam jāatbilst ER noteikumiem). Vēl divi risinājumi paredzētu attiecīgi apstiprināt ER atvasināto instrumentu līgumus, kuros ir atsauce uz likmēm un kuri noslēgti, lai nodrošinātos pret valūtas risku, vai piešķirt tiem atbrīvojumu.
Ieinteresēto personu viedokļi Atbalsts konkrētiem risinājumiem

Eiropas bankas bažījas, ka tad, ja nebūs vienotas pēctecīgas likmes pakāpeniski pārtrauktam kritiski svarīgam etalonam, līgumpartneri pārtrauks maksājumus, piemēram, par to aizdevumiem (līgumu mērķu sabrukums). Sliktākā scenārija gadījumā bankas bažījas, ka darījumu partneri vienkārši lauzīs līgumus. Etalonu administratori vairās pēc savas iniciatīvas publicēt pēctecīgu likmi pakāpeniski pārtrauktam kritiski svarīgam etalonam. Tiem ir bažas, ka bez regulatīvām pilnvarām pāreja uz šādu pēctecīgu likmi varētu kļūt par iemeslu tiesvedībai. Valūtas kursu lietotāji Eiropā ir apliecinājuši atbalstu valūtas tagadnes kursu atbrīvošanai no ER darbības jomas. Tie arī atbalstītu izraudzīšanās pieeju.
C. Vēlamā risinājuma ietekme
Vēlamā risinājuma (ja tāds ir; pretējā gadījumā — galveno risinājumu) nodrošinātie ieguvumi Vēlamais risinājums vislabāk nodrošinās līgumu nepārtrauktību un novērsīs līgumu mērķu sabrukumu vai līgumu pirmstermiņa laušanu. Ierobežota termiņa “pārmantota” likme nekavējoties aizstāj pārtraukto <i>LIBOR</i> likmi, un tai ir tieši tāds pats tirdzniecības nosaukums. Visi pārējie risinājumi automātiski neaizstātu visas līgumiskās atsauces uz <i>LIBOR</i>. Tāpat vēlamais risinājums attiecībā uz valūtas tagadnes kursu ir vislabākais arī tādā ziņā, ka tas ļauj turpināt ierobežot pakļautību uzņēmumu valūtas maiņas kursa riskam un nodrošina regulatīvā režīma efektivitāti un saskaņotību.
Vēlamā risinājuma (ja tāds ir, pretējā gadījumā — galveno risinājumu) izmaksas Vēlamais risinājums attiecībā uz kritiski svarīgiem etaloniem ir izmaksu ziņā lietderīgs, jo kompetentā iestāde pēctecīgo likmi apstiprinātu, atsaucoties uz likmi, kas veidota, pamatojoties uz bezrisku likmi, kuru publicē ASV Federālo rezervju banka. Paredzams, ka licences maksa par šādu uz formulu balstītu pārmantoto likmi būs zema. Arī valūtas tagadnes kursu gadījumā izvēle par labu vispārējam politikas likmes atbrīvojumam neradītu izmaksas Eiropas vienībām, jo tām nebūtu jāpiesakās atļaujas saņemšanai vai jāpieprasa <i>ad hoc</i> atbrīvojums.
Ietekme uz MVU un konkurētspēju
<i>LIBOR</i> ir būtiska nozīme MVU finansēšanā. <i>LIBOR</i> izzušana bez atbilstošas pēctecīgas likmes radītu juridisko nenoteiktību. Tāpat MVU veic darījumdarbību trešās valstīs, un tiem jāturpina nodrošināt pret riskiem savu darījumdarbību ar Eiropas darījumu partneriem. Bezdarbība ļoti kaitētu MVU, jo īpaši, kad Covid-19 krīze apdraud to izdzīvošanu.
Nozīmīga ietekme uz valstu budžetiem un valsts pārvaldes iestādēm
Ietekmes nebūs. Pārmantoto likmju un trešo valstu politikas likmju uzraudzība būs mazāk resursietilpīga.
Cita nozīmīga ietekme
Izmaiņas ļautu pievērsties arī jautājumam par kritiski svarīgu etalonu (piemēram, <i>EURIBOR</i>) iespējamu pārtraukšanu nākotnē.
Proporcionalitāte
Paredzētā ieviešanā ir minimums, kas nepieciešams, lai nodrošinātu līgumu stabilitāti pēc <i>LIBOR</i> un valūtas tagadnes kursu izmantošanas pārtraukšanas. Visas alternatīvas būtu sarežģītākas.
D. Turpmākā rīcība

Politikas pārskatīšanas termiņš
Pārmantotā likme tiks publicēta uz pieciem gadiem. Pēc šā perioda regulators novērtēs, vai vēsturisko līgumu skaits ir samazinājies tiktāl, lai varētu pārtraukt likmi. Atbrīvojums attiecībā uz politikas likmi tiks pārskatīts ik pēc pieciem gadiem, kā noteikts ER. Tiks novērtēts, vai ES atvasināto instrumentu līgumi ir piemēroti kā riska ierobežošanas instrumenti ES uzņēmumu valūtas maiņas kursa riska darījumiem.